

Образложење за доделу награде

ЗЛАТНА АРХИВА

„Фондације Александра Арнаутовића“ за 2016. годину

МИЛОЉУБУ АРСИЋУ

Архивски саветник Историјског архива у Краљеву, Милољуб Арсић је своју стручну активност започео 1974. године краћим радом у краљевачким средњим школама. Преласком у Историјски архив у Краљеву, 1979. године, започео је вишегодишњи период архивистичке каријере и напредовања преко свих степеница у архивској струци до звања архивског саветника.

Током свог архивског стажа, Арсић је постигао завидне резултате како на заштити архивске грађе ван Архива тако и на преузимању, сређивању, обради и публиковању архивске грађе. Добар део сређених архивских фондова Историјског архива у Краљеву обрађен је захваљујући његовим напорима или његовом стручном руководству. Прешавши 2008. године, из спољне службе на архивистичко сређивање преузете грађе, Арсић је, за непуних десет година, самостално или као руководиоца, средио и обрадио грађу деветнаест фондова разних јавних установа и једног личног фонда.

Овако богато искуство и знање Милољуб Арсић је претакао и систематизовао у 28 стручних и научних радова у разним периодичним публикацијама и зборницима. У овим радовима бавио се како анализом неких теоретских питања из архивистике тако и појединим историографским темама. Истовремено и на истој основи Арсић је, са музејским саветником Драганом Драшковићем, приредио три велике изложбе представљајући кључне периоде историје Краљева у 20. веку: Први и Други светски рат. Квалитет и значај изложбе *Шумадијска дивизија 1914–1918.* и пратећег каталога потврђени су у више градова Србије у којима је изложба представљена.

Требало би посебно нагласити да је Милољуб Арсић, по налогу Министарства културе Републике Србије, 1991. године обишао све архиве на територији Косова и Метохије после чега је, на основу његовог извештаја, извршена реорганизација тамошње архивске мреже.

Одржавањем више десетина предавања о историји српског народа, Арсић је знатно допринео утемељењу историјских истина у широј културној јавности а у вези са великим догађајима и процесима у прошлости. Теме ових предавања претежно су се односиле на улогу Србије у Првом светском рату.

У представљању резултата архивских и историографских истраживања и ширењу историјске истине о улози српског народа у Великом рату, Арсић је учествовао и у припремању и реализовању већег броја документарних ТВ и радио емисија.

Заокружавајући своју стручну каријеру, Арсић је припремио два књиге које су га представиле као врсног и посвећеног истраживача прошлости свог родног краја. Прва, монографија Гокчаница (Краљево, 2014) је пример минуциозног истраживања мало истражене прошлости једног, важног али научно-истраживачки запостављеног простора. Изазов истраживања малог простора у дугом периоду прошлости Арсић је, захваљујући својој систематичности и педантности, успешно савладао. Друга Арсићева књига, *Мемоари малог војника* (Краљево, 2016) Милутина Арсића из Првог светског рата оличење је добро приређеног историјског извора у коме нема стереотипа и улепшавања ратничке прошлости. Ово је најобимнији и најсвежији пример Арсићевог стручног односа према архивској грађи чија се заштита мора крунисати њеним презентовањем широкој публици.

Имајући у виду све наведено и ценећи препоруке које су пратиле конкурсну документацију, Жири за доделу награде *Златна архива* Фонда Александра Арнаутовића одлучио је да ова награда за 2016. годину буде додељена управо Милољубу Арсићу. Жири је, истовремено, сматрао да овом наградом треба обележити заокружени стручни и радни век колеге Арсића који је од недавно у пензији.

Жири честита добитнику награде.

У Београду,

У име Жирија „Фондације Александар Арнаутовић“

08. децембар 2016. године

др Љубодраг П. Ристић

Образложење за доделу награде

ЗЛАТНА АРХИВА

„Фондације Александра Арнаутовића“ за 2016. годину

ВЕСНИ БАШИЋ

Архивиста, библиотекар и лектор Весна Башић је, после радног ангажовања и постдипломских студија у Сарајеву, своју радну каријеру започела у Народној библиотеци у Новом Саду да би се, 1995. године, запослила у Архиву Војводине. Од тада ради на архивистичким и библиотекарским пословима при чему је, напореда, ангажована и као уредник и стручни редактор научно-информативних средстава и посебних издања Архива Војводине.

Области стручних интересовања Весне Башић су широка. Она се бави проучавањем теорије и праксе заштите културних добара, архивистике и библиотекарства. Посебно место у њеном стручном ангажовању и истраживањима заузимају анализе и тумачења из историје српског језика, као и из ћирилске и латинске палеографије историјских извора. Слојевита посвећеност и стручност у областима која се неминовно преплићу у архивистици и савременом библиотекарству, колегинице Башић огледају се у већем броју објављених научних, стручних и прегледних радова о архивистици, ћирилској и латинској палеографији. Тематика ових радова креће се од информационе писмености и обликовања стручних текстова у архивистици до анализе докумената, превасходно старијих периода.

У овако разнородним интересовањима и стручним трагањима, Весна Башић је налазила материјала за презентовање архивског блага широј јавности кроз бројне изложбе. На њима су, на стручан и аналитички начин, представљена оригинална документа црногорске писмености и штампарства и српске средњовековне рукописне баштине, као и одабрани документи архивских фондова из руских и украјинских архива или Владичанског двора у Сремским Карловцима. Неколиким изложбама колегиница Башић је указала и на значај екслибриса, старих фотографија и разгледница као специфичних, понекад занемарених, драгоцених докумената.

Захваљујући својим стручним достигнућима Весна Башић је бирана за члана више стручних комисија: Комисија за категоризацију архивске грађе, Комисија за доделу виших звања у архивској струци, Комисија Покрајинског секретаријата за културу и информисање... Истовремено, члан је Редакције Водича кроз архивску грађу Србије. Посебно треба истаћи њено ангажовање на заштити покретних добара у оквиру Српске православне цркве као и уреднички рад у часописима *Светионик* и *Сион* које објављује Српска православна црква.

Приликом приређивања више капиталних публикација Весна Башић је радила као члан стручних тимова. Овде свакако, треба поменути најновију публикацију њене матичне установе под насловом *Пут документа. Методе и резултати истраживања времена настанка најстаријих архивских докумената*. Жири „Фондације Александар Арнаутовић“ је уверен да ће ова публикација своју праву вредност показати већ у будућим архивским истраживањима и вредновањима докумената те да ће бити употребљавана – послужимо се насловом једног рада колегинице Башић – „на ползу и изображеније“ српског народа.

Разматрајући све наведено и имајући у виду да се ради о архивском стручњаку широких образовања, интересовања и видика, Жири „Фондације“ је закључио да овогодишња награда *Златна архива* „Фондације Александар Арнаутовић“ треба да припадне и Весна Башић.

Жири честита добитници награде.

У Београду,

У име Жирија „Фондације Александар Арнаутовић“

08. децембар 2016. године

др Љубодраг П. Ристић